

Suomen Startup-yhteisön politiikkasuosituksia talouskasvun vauhdittamiseksi Risto Murron työryhmälle.

Pääministeri Petteri Orpo on käynnistänyt Kasvuriihi-hankkeen uusien talouskasvua vauhdittavien toimenpiteiden ideoimiseksi. Suomen startup-yhteisö korostaa, että talouskasvun edellytyksiä tulee hakea innovatiivisista ja kasvua hakevista yrityksistä, sillä nimenomaan uudet teknologiayritykset määrittävät pitkälti tulevaisuuden menestyksemme.

Suomessa talouskasvu ja työn tuottavuuden kehitys ovat olleet heikkoa finanssikriisin jälkeen. Startup-yhteisön tavoitteena on ollut löytää ratkaisuja uusien teknologiayritysten kasvun nopeuttamiseen, sillä niiden menestys on avainasemassa talouden uudistumisessa ja globaalissa kilpailukyvyssä. Suomen tulisi keskittyä tukemaan nuoria innovatiivisia kasvuyrityksiä tukemalla yksityisten ja julkisten pääomien kanavoitumista innovatiivisille yrityksille sekä varmistamalla riittävä osaavan työvoiman saatavuus kansantaloudessamme.

Jos talouden suuntaa Suomessa halutaan muuttaa tarvitaan radikaaleja ja ennakkoluulottomia uudistuksia. Näkemyksemme mukaan Suomessa on erittäin hyvin alulle lähtenyt kasvuyritysten ekosysteemi, josta voi kasvaa uusi taloutemme vahva tukijalka perinteisten vientialojemme rinnalle. Vertailukohtana, USA:n ja Euroopan BKT:n kasvun eroa pitkälti selittää USA:n asema teknologiayritysten synty-, kasvu- ja sijaintipaikkana. Meillä ei ole syytä, miksi Suomesta ei voisi kasvaa teknologiayrityskeskittymää Euroopassa. Se ei kuitenkaan tapahdu itsestään ja kilpailu myös Euroopan maiden kesken on kovaa. Esimerkiksi Ranska on presidenttivetoisesti ja tietoisilla verotukseen liittyvillä päätöksillä pyrkinyt houkuttelemaan kovimmat teknologiajätit ja osaajat maahansa. Esimerkiksi tekoälypuolella he ovat siinä hyvin onnistuneetkin.

Suomen on hyvä olla tietoinen niistä toimista, joilla muut maat kilpailevat osaajista ja yrityksistä. Pyörää ei tarvitse keksiä aina uudestaan. Kuten edellä mainitsimme Ranska on kyennyt luomaan verotuksellisesti kannustavan järjestelmän, jolla on kyennyt houkuttelemaan suuria kasvuyrityksiä maahan ja kehittämään näiden TKI toimintaa. Olemme avanneet tämän järjestelmän liitteessä 1 ja verranneet tilannetta Suomeen. Toivomme, että työryhmänä perehdytte tähän ja esitätte saman suuntaisia muutoksia soveltuvilta osin myös Suomeen. Ranskassa on Suomea korkeampi yritysverotus, mutta merkittäviä verokannustimia innovatiiviselle yritystoiminnalle. Ranskassa on myös merkittäviä insentiiveja sijoittajille, jotka sijoittavat nuoriin innovatiivisiin yrityksiin.

Suomen startup-yhteisö on koonnut listan politiikkasuosituksista, joiden uskomme vauhdittavan konkreettisesti suomalaisen talouden ja startup-kentän kasvua. Haluamme tapamme mukaan ehdottaa uudistuksia, jotka lisäävät talouskasvua ja synnyttävät Suomeen uusia nopeasti kasvavia innovatiivisia yrityksiä, ja jotka erityisesti hyödyttävät kaikkia suomalaisia Haluamme luoda Suomeen kilpailukykyisen toimintaympäristön, jonne isoksi kasvaneet startupit jäävät pysyvästi.

Suomen startup-yhteisö haluaa kiittää niistä hyvistä uudistuksista, joita tällä hallituskaudella on jo tehty. Yhtenä esimerkkinä todettakoon vuoden 2024 alussa voimaantullut avainhenkilöverotuksen uudistus ja rohkeat työmarkkina ja taloustoimet.

1. VEROTUS

1.1 T&k-toiminnan verovähennysjärjestelmä hyödyttämään paremmin startup-yrityksiä

Lyhyesti: T&k-yhdistelmävähennykseen lisättävä verohyvitysmekanismi ("tax credit"), jonka avulla tappiollinen, tai pientä voittoa tekevä innovatiivinen yritys saa verotukea vastaavan hyödyn rahallisenä korvauksena. Käytännössä tappiollinen t&k-työtä tekevä startup saisi palautuksena summan, jonka se maksaisi vähemmän veroja voitostaan. Tarvittaessa uudistus voitaisiin rajata koskemaan uusia yrityksiä.

Perustelut: T&k-yhdistelmä vähennyksessä yritys tekee varsinaisia t&k-menoja suurempia vähennyksiä verotettavasta tuloksesta, jolloin verotuki syntyy. Tappiollinen yritys ei hyödy tuesta, koska se syntyy vain veronalaisten voittojen pienentymisen myötä.

Useissa maissa on käytössä rahallinen korvaus, jossa tuen osuus t&k-investoinneista ei välttämättä riipu yrityksen voitollisuudesta. Suomen t&k-verotuen piiristä jää ulkopuolelle merkittävä osa startup-yrityksistä, jotka tekevät talouden uudistumiskyvyn kannalta tärkeää t&k-toimintaa.

Lisävähennys kasvattaa liiketoiminnan tappiota kirjanpidossa, mutta menneet tappiot voidaan vähentää korkeintaan kymmenen vuotta niiden syntymisen jälkeen. Startupin on käännettävä toiminta kymmenen vuoden sisällä voitolliseksi, jotta se hyötyisi verotuesta. T&k-yhdistelmä vähennyksen hyöty valuu hukkaan, jos yritystoiminta ei käänny voitolliseksi kymmenessä vuodessa. Usein aggressiivisen kasvun vuoksi monet startupit tekevät tappiota yli kymmenen vuotta t&k-hankkeiden jälkeen, jolloin verokannustimen hyöty poistuu. Esimerkkinä pitkään tappiota tekevästä t&k-intensiivisistä startupeista, ovat terveysteknologian alan yritykset. Pitkät tuotekehityskaaret ja raskaat myyntilupaprosessit viivästyttävät yritystoiminnan voitolliseksi kääntymistä.

1.2 T&K-verohyvityksen kanavointi T&K-työvoiman houkutteluun.

Lyhyesti: Annetaan yrityksille mahdollisuus siirtää t&k-verovähennyksen laskennallinen hyöty (ks. kappale 1.1) tutkimus- ja kehitystehtävissä työskenteleville avainhenkilöille. Uudistuksen myötä työntekijä voisi keventää t&k-tehtävissä työskentelevien palkansaajien verotaakkaa. Mallia voitaisiin ottaa Irlannin T&K-verokannustimesta.

Perustelut: Ehdottamallamme verokannustinmekanismilla yritykset voisivat a) palkita t&k-tehtävissä työskenteleviä henkilöitä b) houkuttaa osajia t&k-tehtäviin c) Suomi voisi kannustaa yrityksiä siirtämään olemassa olevaa työvoimaa enemmän operationaalisista tehtävistä tutkimus- ja kehitystehtäviin, jolloin yritysten innovaatiopotentiali todennäköisesti kasvaisi.

Suomi kilpailee globaalisti kapenevasta osaajapoolista samalla, kun pyrimme lisäämään merkittävästi t&k-toiminnan volyyymiä vuoteen 2030 mennessä. Työnantajien edellytyksiä kilpailla t&k-työvoimasta on tuettava verokevennyksillä, jotta Suomi pysyy kilpailukykyisenä kohdemaana t&k-toiminnalla harjoittamiselle. Verotuki t&k-työtä tekeville palkansaajille on perusteltua, sillä onnistuneella t&k-toiminnalla on merkittäviä myönteisiä ulkoisvaikutuksia yhteiskuntaan.

Suomen talous hyötyisi siitä, että t&k-toiminta olisi työntekijän näkökulmasta aiempaa kannattavampaa ja yrityksiä kannustettaisiin allokoimaan nykyistä enemmän osaavaa työvoimaa t&k-tehtäviin. Näiden kahden mekanismin kautta t&k-toiminnan volyyymi Suomessa lisääntyisi, joka puolestaan johtaisi työn tuottavuuden kasvuun. Lisäksi ainakin teoriassa t&k-toimintaa harjoittavat yritykset kykenisivät kaappaamaan työmarkkinoilta aiempaa suuremman osan kyvykkäitä työntekijöitä, jolloin luovan tuhon mekanismi voisi kiihtyä, kun kilpailu osaavasta työvoimasta kiristyy.

Esimerkiksi Irlannin t&k-vero kannustinjärjestelmässä yritykset voivat käyttää osan saamastaan verohyvityksestä t&k-työtä tekevien avainhenkilöiden veroasteen alentamiseen. Tämä käytännössä kannustaa siirtämään päteviä henkilöitä t&k-tehtäviin ja tekee Irlannista houkuttelevan kohdemaan kansainvälisille t&k-osaajille.

1.3 Yrityksen tappioiden vähentämisen maksimiajan pidennys

Lyhyesti: Yritysten tappioiden vähentämisaikaa on pidennettävä nykyisestä 10 vuodesta ainakin 20-30 vuoteen keskeisten kilpailijamaiden tasolle, jotta nopeasti kasvavia pitkään tappiota tekeviä yrityksiä ei siirrettäisi Suomen ulkopuolelle verosuunnittelun vuoksi. Yrityksen siirto ulkomaille johtaisi siihen, ettei Suomi pääse hyötymään yrityksen tuottamasta arvonnalisästä täysimääräisesti sen kääntyessä voitolliseksi.

Perustelut: Kasvuyrityksille on tyypillistä, että toiminta on alkuvaiheessa tappiollista. Monessa tapauksessa tappiot jatkuvat pitkään –reilusti yli 10 vuotta– ennen kuin toiminnan riittävä mittakaava saavutetaan.

Kasvuyritysten kilpailukykyisen verotuksen kannalta on tärkeää, että yrityksen menneet tappiot ovat vähennyskelpoisia vielä siinä vaiheessa kun toiminta on voitollista. Suomen yritysverotuksen säännöt tappioiden vanhentumisajasta ovat muihin Pohjoismaihin ja esimerkiksi Saksaan verrattuna poikkeuksellisen tiukkoja.

Suomessa tappioiden vähentäminen on rajoitettu 10 vuotta niiden syntyhetkestä, kun muissa Pohjoismaissa ja Saksassa vanhenemisaika on joko 20 vuotta tai tappioita voi vähentää ilman vanhenemisaikaa. Nykyinen 10 vuoden tappioiden vanhenemisaika saattaa johtaa siihen, että kasvuyritykset investoivat keskimäärin vähemmän kasvuun ja työllistämiseen. Tappioiden vanhenemisen uhatessa kasvuyhtiöt pyrkivät kääntämään toimintaansa voitolliseksi verotuksellisista syistä nopeammin ja investointien kustannuksella.

Suomen talouskasvun kannalta olisi tärkeää, että isoiksi kasvaneet startupit pystyvät perustelemaan laajalle omistajajoukolle Suomeen jäämistä. Startup-yritysten vaikutus kansantalouteen realisoituu etenkin yrityksen kääntyessä voitolliseksi ja työllisten määrän kasvaessa. Tällöin yrityksen ankuroituminen Suomeen on tärkeää. Yrityksen pääkonttorin

ja henkisen pääoman siirtyminen ulkomaille on iso menetys Suomelle. On syytä muistaa, että teknologiayrityksen toiminta ja kehittäminen on harvemmin täysin paikkasidonnaista.

1.4 Joustavat osakevaihtojärjestelyt myös EFTA-maiden ja Yhdysvaltojen kanssa.

Lyhyesti: Osakevaihtojärjestelyjen veroseuraamus samalle viivalle riippumatta siitä, mihin maahan osakevaihtokauppa toteutuu. Yritysfuusioissa ja -ostoissa, joissa kauppahinta suoritetaan osakevaihdolla EU-alueen ulkopuolella sijaitsevan yrityksen kanssa, veroseuraamuksen tulisi astua voimaan vasta, kun vastikkeena saadut osakkeet realisoidaan. EU-alueen ulkopuolelle tehtävien osakejärjestelyiden yhteydessä Suomen nykyainsäädäntö velvoittaa ostettavan yrityksen omistajien suorittamaan verot kaupan toteutumivuonna.

Perustelut: Verojen maksaminen kaupantekovuonna on hankalaa, koska a) vastikkeena saadut osakkeet ovat joskus verrattain epälikvideitä b) veroseuraamus on niin suuri, että myytävän yrityksen omistajat joutuvat realisoimaan omaisuuttaan kaupantekovuonna verojen maksamista varten. Nykytilanne hidastaa tai jopa estää monen yrityksen kehittämisen osakevaihtomuotoisen järjestelyn avulla aiheuttaen pidemmällä aikavälillä verotulomenetyksiä Suomelle. Nykylainsäädännöstä tekee erityisen ongelmallisen se, että osassa EU-maita osakevaihtokaupassa vastikkeena saadut osakkeet verotetaan vasta niiden realisointihetkellä. Yrityksillä on siis kannustin siirtyä pois Suomesta ennen osakevaihtokauppaa, jolloin Suomen valtio menettää yrityksen lisäksi pysyvästi ne verot, jotka oltaisiin maksettu osakkeiden realisointivuonna.

Ehdottamamme muutos loisi tasavertaisemmat kilpailuolosuhteet ja vähentäisi yritysten alltiutta aggressiiviseen verosuunnitteluun. Muutos tukisi Suomen startup-ekosysteemiä ja yritystoimintaa avaamalla uusia vaihtoehtoja yrityskauppojen tekemiselle ja startupien kehittämiselle.

1.5 Kotimaisten säätiöiden verokohtelulla lisää sijoituksia suomalaisiin startup-yrityksiin

Lyhyesti: Yleishyödylliset säätiöt voivat tehdä sijoituksia suoraan listaamattomaan yhtiöön (esim. startup-yritykseen) siten, että mahdollinen tuotto on verovapaata. Jos sama sijoitus tehdään kommandiittiyhtiömuotoisen rahaston kautta, tuotosta peritään vero. Suomessa toimivat venture capital (VC) rahastot ovat pääosin kommandiittiyhtiömuotoisia, jonka vuoksi säätiöiden on hankalaa tehdä sijoituksia näiden rahastojen kautta. Kommandiittiyhtiöiden verotusta koskevaan tuloverolain 16 § tulisi lisätä uusi momentti, jonka mukaan kommandiittiyhtiöstä saatu tulo olisi veronalaista vain silloin, jos sama tulo olisi suoraan veronalaista.

Asiasta on tehty [lakialoitteen](#) vuonna 2023. Olisi tärkeää, että eduskunta vie tämän lainsäädäntöön mahdollisimman nopeasti.

Perustelut: Yleishyödyllisille yhteisöille, kuten säätiöille suorat sijoitukset ovat verovapaita, jonka vuoksi epäsuorat sijoitukset kommandiittiyhtiömuotoisten rahastojen kautta ovat suhteellisesti vähemmän kannattavia verolainsäädännön vuoksi. Pääomasijoituksissa ei ole

kyse lain tarkoittamasta elinkeinotoiminnan aktiivisesta harjoittamisesta vaan passiivisesta sijoitustoiminnasta, eikä nykytilanne siten vastaa lain alkuperäistä tarkoitusta.

Lakimuutoksen läpivienti kasvattaisi todennäköisesti säätiöiden sijoituksia startup-yritykseen VC-rahastojen kautta. Uudistus laittaisi siis kotimaista rahaa nykyistä enemmän liikkeelle etenkin alkuvaiheen yrityksiin. Lisäksi säätiöt voisivat erilaisten teemarahastojen kautta osallistua oman toimialansa kehitykseen ja kasvuun Suomessa.

1.6 Suomalaisiin VC-rahastoihin sijoittavien ulkomaisten hiljaisten yhtiömiesten verokohtelun järkevöittäminen.

Lyhyesti: Suomen tuloverolain (TVL) 9.5 §:n sanamuotoa on muutettava siten, että se mahdollistaa ulkomaisten yhtiömiesten sijoittamisen suomalaisiin VC-rahastoihin.

Tällä hetkellä TVL 9.5 §:ssä todetaan *“Poiketen siitä, mitä 3 momentissa säädetään yksinomaan pääomasijoitustoimintaa harjoittavan kommandiittiyhtiön rajoitetusti verovelvollisen äänettömän yhtiömiehen, johon sovelletaan Suomen ja kyseisen yhtiömiehen asuinvaltion välillä solmittua kaksinkertaisen verotuksen välttämistä koskevaa sopimusta, osuutta vastaava osa kommandiittiyhtiön saamasta tulosta on veronalaista tuloa vain siltä osin kuin tulo olisi rajoitetusti verovelvollisen suoraan saamana ollut veronalaista.”*

Muutosehdotus: *“Poiketen siitä, mitä 3 momentissa säädetään yksinomaan pääomasijoitustoimintaa harjoittavan kommandiittiyhtiön rajoitetusti verovelvollisen äänettömän yhtiömiehen osuutta vastaava osa kommandiittiyhtiön saamasta tulosta on veronalaista tuloa vain siltä osin kuin tulo olisi rajoitetusti verovelvollisen suoraan saamana ollut veronalaista.”*

Ehdotuksemme erona nykyainsäädäntöön on se, että laista tulisi poistaa edellytys siitä, että yhtiömies on verosopimussubjekti.

Perustelu: Suomalaisen oikeuskäytännön mukaan ky-muotoisen Venture Capital -rahaston (VC) ulkomaiselle hiljaiselle yhtiömiehelle muodostuu Suomeen kiinteä toimipaikka, jonka vuoksi yhtiömies velvoitetaan jättämään Suomeen veroilmoitus ja maksamaan veroja saamistaan ky-muotoisen rahaston tuotoista.

Jos ulkomainen yhtiömies sijoittaa suomalaiseen VC-rahastoon maasta, jonka kanssa Suomella on verosopimus, ei edellä kuvattua ongelmaa ole. Tässä tapauksessa tulo on veronalaista vain siltä osin, kun tulo olisi ulkomaisen yhtiömiehen suoraan saamana tulona ollut veronalaista.

Joissain tapauksissa suomalaiseen VC-rahastoon sijoittaa myös niin kutsuttu rahastojen rahasto, joka käytännössä kerää yksittäisiltä sijoittajilta varoja ja jälleensijoittaa ne suomalaiseen ky-muotoiseen VC-rahastoon. Edellä mainitussa tapauksessa veroilmoitus tulee jättää niiden yhtiömiesten osalta, jotka eivät ole verosopimusmaista. Tällaisissa tapauksissa Suomen verokäytäntö aiheuttaa paljon hallinnollista työtä, kun rahastojen rahasto selvittää yhtiömiestensä asuinpaikat ja niiden suhteet Suomen verosopimusikäntöihin.

Käytännössä monet yksityishenkilöt ja rahastojen rahastot ovat sellaisista maista, joilla ei ole verosopimusta Suomen kanssa, joten heille muodostuisi Suomeen kiinteä toimipaikka ja veroilmoitusvelvollisuus. Nykykäytäntö johtaa siihen, että Suomalaisten VC-rahastojen on todella vaikeaa- jopa mahdotonta- kerätä ulkomaista pääomaa. Tilanne on erittäin ongelmallinen Suomen tulevaisuuden kannalta, sillä useissa valtioissa, kuten Luxemburgissa vastaavaa verokäytäntöä ei ole, mikä johtaa siihen, että Suomeen ei jatkossa tule muodostumaan isoja VC-rahastoja, jotka keräisivät merkittävän osan pääomista ulkomailla.

Kun Suomen verolainsäädäntö käytännössä estää joidenkin ulkomaisten sijoittajien sijoittamisen Ky-muotoisiin VC-rahastoihin ja Luxemburgin lainsäädäntö ei tätä estä, suomalaiset rahastomanagerit joutuvat harkitsemaan rahastojen perustamista Luxemburgiin. Tämä ei ole tarkoituksenmukaista.

Suomen on haettava uutta tuottavuuskasvua uusista innovatiivisista yrityksistä, jotka vaativat nykyistä paljon suurempia pääomia kasvaakseen isoiksi Suomessa. Nykyinen verolainsäädäntö estää isojen VC-rahastojen muodostumisen kotimarkkinoillemme ja tästä syystä jäämme jälkeen kasvuyrityskentällä.

2. TYÖPERÄINEN MAAHANMUUTTO

2.1 Maahantuloprosessien tehostaminen: Yhden luokun digitaalinen palvelupiste ja kahden viikon palvelulupaus.

Lyhyesti: Ulkomailta Suomeen töihin muuttavan henkilön on saatava nopeasti yhteiskunnan tarjoamat palvelut käyttöönsä. Työperäisen maahanmuuttajan kannalta keskeisiin palveluihin kuuluvat viranomaispalvelut, kuten henkilökortin saaminen, työlupien käsittely, kotikuntarekisteröinti ja lasten päivähoidopaikat. Yhteiskunnan palveluihin kuuluvat myös eräät yksityisen sektorin tarjoamat palvelut, kuten pankkiasiakkuus. Kun suomalainen yritys päättää palkata ulkomailta työntekijän, tulisi maahantuloprosessiin liittyvät palvelut saada kahdessa viikossa ja mieluiten yhdestä palveluportaalista digitaalisesti.

Perustelut: Suomi tarvitsee työperäistä maahanmuuttoa, jotta työvoimapulasta kärsivillä yksityisillä yrityksillä ja julkisen sektorin työnantajilla olisi osaamista käytettävissään myös tulevaisuudessa. Myös investointiympäristön houkuttelevuuden kannalta on tärkeää, että Suomessa on runsaasti osaavaa työvoimaa tarjolla. Esimerkiksi Etlan tekemän kyselyn perusteella suurten yritysten t&k-investointien sijaintipäätöksiin vaikuttaa keskeisesti t&k-henkilöstön saatavuus (Ali-Yrkkö et al., 2021, sivu 54).

Jos ulkomainen työntekijä pääsee aloittamaan työt aiempaa nopeammin, kansantalouden tehtyjen työpäivien määrä kasvaa lisäten tuotannon volyyymiä.

Vuonna 2023 voimaantullut laki valtion tutkimus- ja kehittämistoiminnan rahoituksesta vuosina 2024-2030 linjaa julkisen t&k-rahamen kasvun 1,2 prosenttiin bruttokansantuotteesta. T&k-investoinneista yli puolet on henkilöstömenoja, mikä tarkoittaa, että Suomi tarvitsee kymmeniä tuhansia uusia t&k-osaajaa vuoteen 2030 mennessä. T&k-tavoitteisiin ei päästä ilman työn tarjonnan voimakasta lisäämistä myös työperäisellä maahanmuutolla. Suomen on pyrittävä olemaan maailman paras kohdemaahan parhaille osaajille. Sujuvat

maahantuloprosessit ovat osa kokonaisuutta, joka vaaditaan maailman parhaalta kohdemaalta. Suomen startup-yhteisön julkaisema policy brief antaa yksityiskohtia muutosten luonteesta.

2.2 Kolmen tai kuuden kuukauden sääntö

Lyhyesti: Osaajapulan vuoksi ulkomaalaislakiin ehdotettua muutosta – niin kutsuttua kolmen kuukauden sääntöä – ei pitäisi soveltaa erityisasiantuntijoihin. Suomen tulisi tehdä kaikkensa, jotta pysyisimme mahdollisimman kilpailukykyisenä ulkomaalaisten erityisasiantuntijoiden silmissä.

Perustelut: Kilpailu työvoimasta on globaalia ja kovaa etenkin, huippuasiantuntijoista puhuttaessa. Ulkomaalaislain muutosehdotuksessa työperusteinen oleskelulupa sidotaan nykyistä vahvemmin työhön siten, että Suomesta on poistuttava, jos henkilön työsuhde loppuu eikä hän ole kolmen kuukauden kuluessa solminut uutta työsuhdetta. Lisäksi hallitusohjelman mukaan jatkossa työnantajan on ilmoitettava työperäisellä oleskeluluvalla Suomessa oleskelevan työsuhteen loppumisesta Maahanmuuttovirastolle sanktion uhalla.

Kolmen kuukauden säännön lisäksi työnantajat veloitetaan ilmoittamaan maahanmuuttovirastolle irtisanomisista, jotta karkoitusprosessi voidaan tosiasiasa aloittaa siten, kun se laissa määrätään. Suomalaiset startupit ja monet muut teknologiayritykset palkkaavat ulkomailta lähtökohtaisesti erityisasiantuntijoita. Monesti kuitenkin työsuhdetta joudutaan irtisanomaan, koska yritystoiminta ei kasva halutulla tavalla, tai ympäröivä taloustilanne muuttuu nopeasti. Esimerkiksi vuosina 2022 ja 2023 irtisanomisia jouduttiin tekemään nopeasti hankaloituneen rahoitusympäristön vuoksi.

Erityisasiantuntijalla saattaa olla harvinaista syväosaamista, eikä sopivaa työpaikkaa löydy kolmessa tai edes kuudessa kuukaudessa Suomen pieniltä työmarkkinoilta. Suomessa on pulaa henkilöistä, joilla on yrityksen menestyksen kannalta kriittistä osaamista. Kaikki lainsäädäntö, joka vähentää näiden henkilöiden halukkuutta tulla Suomeen tai vaikeuttaa heidän saapumistaan on erittäin haitallista talouskasvulle.

Taulukossa 1 on työttömyysjaksojen keskimääräisiä kestoja vuodelta 2022. Kolme kuukautta on keskimäärin noin 13 viikkoa. Keskimäärin työttömyysjaksot kestävät pidempään kuin kolme kuukautta. Keskimääräisten työttömyysjaksojen pituuden vuoksi pelkäämme, että Suomesta karkotetaan sellaista työvoimaa, joka ainakin pidemmällä aikavälillä olisi Suomen julkiselle taloudelle kannattavaa.

Taulukko 1: Vuonna 2022 työttömyysjaksojen keskimääräiset pituudet eräillä ELY-keskuksilla Suomessa

ELY-keskus	Työttömyysjakso viikkoina
Uusimaa	34
Pirkanmaa	26

Varsinais-Suomi	25
Keski-Suomi	27
Koko maa	28

3 T&K-TOIMINNAN VAUHDITTAMINEN

Korkeakoulujen rahoitusmalli kannustamaan tutkimustyön kaupallistamista

Lyhyesti: Yliopistojen rahoitusta tulee muuttaa niin, että se kannustaa tutkimuksen kaupallistamista nykyistä enemmän.

Perustelut: Yliopistolain mukaan yliopiston tehtäviin kuuluu edistää tutkimustulosten ja taiteellisen toiminnan yhteiskunnallista vaikuttavuutta, joka ei suoraan näy yliopiston kannustimissa. Erityisesti tekniikan aloilla yhteiskunnallista vaikuttavuutta tukee tutkimuksen kaupallistaminen.

Käytännössä tämä voitaisiin toteuttaa lisäämällä rahoitukseen porkkana, jonka saaminen edellyttää tutkimustulosten kaupallistamista tai siihen pyrkimistä. Lisäksi t&k-rahoituslain avulla saatavia lisäpanostuksia tulisi kanavoida enemmän kaupallistamishankkeisiin. Business Finlandin Research to Business (R2B) rahoitus toimii hyvänä mallina, sillä se mahdollistaa, että tiimiin rekrytoidaan kaupallistaja, joka käytännössä johtaa projektin kaupallistamista.

LIITE 1 RANSKAN LUOMA VEROTUKSEN MALLI INVESTOINTIEN HOUKUTTELEMISEKSI

1. R&D tax credit system - Crédit d'impôt recherche (CIR)

The CIR allows firms to deduct 30% of eligible R&D expenses from corporate taxes. The idea behind CIR is similar to the Finnish R&D tax incentive: reduce the cost of innovation. French system treats young innovative companies and loss-making startups better than its Finnish counterpart.

France: CIR credit is 30 % of the R&D expenditures, which is deducted from the firm's tax liability. For example, €1M R&D expenditure gives € 300k tax credit. If a company has no profits, the tax credit can be either carried forward or compensated to the firm by direct cash compensation.

Finland: The R&D [deduction](#) allows companies to reduce their taxable income by increasing the amount they can deduct from their R&D costs. Companies can deduct **150%** of their

annual R&D expenses, with the extra 50% being an additional deduction. This deduction is capped at **€500K/year**, and companies can **carry forward** losses for up to **10 years**. Unlike the French CIR system, the Finnish system does **not offer cash refunds**. There is also an additional deduction of **45%** for the increase in R&D spending compared to the previous year.

Table 1: Comparison of Finnish and French R&D tax incentive systems

	Finland (additional deduction)	France (CIR)
Incentive type	Additional deduction from revenue	Tax credit: deduction from tax liability
Incentive parameters	50 percent extra deduction (€500K/year) 45 percent additional deduction if R&D-expenditures increase from the previous year (€500K/year)	30% tax credit until 100MEUR R&D 5 % tax credit above 100MEUR R&D
Startups	Losses have a 10-year carry forward. No cash refund is possible.	Startups can receive cash refunds immediately based on the tax credit

Table 2: France -CIR vs. Finland -R&D deduction scheme: Case of Low R&D + profitable company

Comparison point	Finland	France
Revenue before deducting R&D	11M	11M
R&D expenses	1M	1M
Taxable Income before additional R&D deductions	10M	10M
Taxable Income after R&D deductions	9.5M (50% additional deduction)	10M (no additional deduction)
Corporate Tax Rate	20%	25%
Tax Payable before R&D tax credit	1.9M	2.5M
Tax Payable after R&D tax credit	1.9M	2.2M (after 0.3M credit)

*Finland is better

Table 3: France -CIR vs. Finland -R&D deduction scheme: Case of High R&D + profitable company

Comparison point	Finland	France
------------------	---------	--------

Revenue before deducting R&D	11M	11M
R&D expenses	10M	10M
Taxable Income before additional R&D deductions	1M	1M
Taxable Income after R&D deductions	0.5M (50% additional deduction, but capped at 500K) OR 0M (if R&D expenditures increased)	1M (no additional deduction)
Corporate Tax Rate	20%	25%
Tax Payable before R&D tax credit	0.1M / 0M if increased R&D com. Last year	0.25M
Tax Payable after R&D tax credit	0.1M / 0M	0M + 2.75 credits to carry forward. Also possible for an immediate refund.

*France is better

Table 3: France -CIR vs. Finland -R&D deduction scheme: Case of High R&D + loss making-company

Comparison point	Finland	France
Revenue before deducting R&D	0M	0M
R&D expenses	50M	50M
Taxable Income before additional R&D deductions	-50M	-50M
Taxable Income after R&D deductions	-50.5M (50% additional deduction)	-50M (no additional deduction)
Corporate Tax Rate	20%	25%
Tax Payable before R&D tax credit	0M	0M
Tax Payable after R&D tax credit	0M and -50.5M carry forward losses, no immediate cash refund	0M + 15M credits to carry forward. Also possible for an immediate refund.

*France is better

Finland's tax system is more favorable to low R&D profitable firms, but the French system is most likely better for high R&D firms, especially for those firms that are eligible for a cash

refund when the tax credit is larger than the payable tax in a given year. France's system seem to be preferential to innovative firms.

2. Young Innovative Companies, Young University Enterprises and Young Growth Companies

Young Innovative Company (JEI): Newly established companies investing heavily in R&D can receive corporate tax exemptions for the first few years of operation, plus social security exemptions for employees involved in R&D.

To qualify for the JEI status, the company must be less than **8 years old**, fewer than **250 employees** and revenue must be less than **€50M**. Moreover, the total balance sheet must not exceed €43M and the firm cannot be owned by more than 50% by other companies except venture capital firms. Most importantly the R&D expenditures must be at least **15% of the company's expenses**.

Firms that qualify, get a 100% exemption from taxes in the first year of profits and a 50 % exemption in the second year. Moreover, the company is fully exempt from employer social security contributions on the salaries of employees engaged in R&D, innovation, or technical projects.

Finland does have a young innovative company -program, but it offers direct Business Finland funding and no tax breaks. The tax breaks listed here are not fully exhaustive but give a good overall picture.

The tax breaks aimed at young university enterprises and young growth companies are similar, but the terms under which a company is categorized to each group differ. However, all three groups that tax breaks are aimed at are relevant to the startup industry.

Table 4: Young Innovative Company -scheme

Comparison point	France	Finland
Corporate Tax Rate	0% (Year 1), 12.5% (Year 2), 25% afterward	Flat 20% for all years
R&D Social Security Exemption	100% exemption for R&D employees' contributions	No exemption, a full 20-25% social security paid
Grant/Direct Funding	No direct grant, but tax exemptions	Business Finland grants, but no tax breaks.

3. Innovation Tax Credit (CII-system)

The innovation tax credit is designed to support small and medium-sized enterprises (SMEs) that invest in innovation, particularly in the development of new products. The firm must have fewer than 250 employees and an annual turnover of less than €50 million, or a balance

sheet total not exceeding €43 million. The CII is a **30 percent tax credit** on eligible innovation expenses, with a maximum limit of €400K of tax credit per year.

The CII is aimed to support the creation or significantly improved or completely new products (goods or services) to markets. The product must differ significantly from existing products in terms of its technical performance, eco-design, or functionalities.

A company can benefit from both the **CIR** (section 1 of the memo) and **CII**, provided the expenses are not counted twice for both credits. If R&D work is followed by product development, the **CIR** would cover the research part, while the **CII** would cover the subsequent innovation phase.

In a nutshell CIR-system is for early stage R&D activity and CII focuses on new products and innovations entering markets. Together CIR and CII work in tandem helping firms to innovate and bring new products to markets.

Table 5: CII tax incentive system

Comparison point	France (Crédit d'Impôt Innovation - CII)	Finland (R&D-combined deduction)
Target firms	SMEs: < 250 employees and <€50M revenue or balance sheet <€43M	All businesses that have R&D
Target action	Innovations and new products	All R&D-expenses
Incentive type	Tax credit: 30 percent of innovation expenses	Basic increased deduction: 50% Additional deduction from increased expenses: 45 %
Maximum benefit	€ 400K per year	Basic deduction: € 500K/year Additional deduction: € 500K/year

4. Private equity tax-incentives

France has a highly structured set of private equity tax incentives aimed at boosting investment in SMEs and innovative companies, including capital gains tax reductions, income tax deductions, and wealth tax reductions. Tax incentives have some resemblance to the US Qualified Small Business Stock (QSBS) incentive. France's Private Equity Tax Scheme allows certain capital gains to be taxed at lower rates if shares in a business are **held for over five years**.

3.1 IR-PME

Eligible individual investors can claim deductions on their income tax when investing in eligible SMEs issuing new shares. The deduction rate varies depending on the type of company:

- **50%** for investments in **Young Disruptive Innovative Companies (JEIR)**,
- **30%** for **Young Innovative Companies (JEI)**, and
- **18%** for other eligible SMEs.

The maximum eligible investment for deductions is capped at:

- **€75,000** per year for a single investor and **€150,000** for couples when investing in **JEIs** (30% deduction),
- **€50,000** for single investors and **€100,000** for couples for **JEIRs** (50% deduction).

This scheme seems particularly aimed at attracting **business angels** and could serve as a model for Finland if it seeks to encourage more angel investments.

3.2 FCPI tax incentive

FCPI funds resemble VC funds but with a specific focus on innovative companies. While both VC funds and FCPI funds invest in early-stage or growth companies, FCPI funds have distinct characteristics and tax advantages. 70 percent of the FCPI fund must be invested in innovative companies that are classified as SMEs.

Individual investors in FCPI funds benefit from income tax reductions and capital gains tax exemptions. Up to 18% of the investment amount is deductible from income tax, and gains from the sale of shares after a five-year holding period are tax-exempt, apart from social contributions.

Investors in these funds can deduct **up to 18% of their investment** from their income tax (up to €12,000 for individuals and €24,000 for couples). Additionally, if shares are held minimum of **five years**, capital gains from these funds are **exempt from tax** (except for social contributions).

Example:

- An investor puts **€20,000** into an **FCPI**.
- They can deduct **18%** of the investment (€3,600) from their income tax for that year.
- If the fund performs well and they sell their shares after **5 years**, any capital gains are **tax-exempt** (though social contributions still apply)

5. Highly skilled immigrants

The **Impatriate Regime** provides tax benefits for foreign workers and French nationals living abroad and are hired by French companies or returning to France for work. The goal is to attract foreign expertise, especially in sectors like technology. In this regime, a **30 percent** salary share is **exempt from French income tax**. Moreover, 50 percent of income earned

from foreign sources while residing in France is exempt from taxes. The duration of the regime is **8 years**.

For example, a highly educated software engineer or an AI specialist is hired by a French tech company, earning a gross salary of **€100,000** per year. Under the **regime**, up to **€30,000** of this salary can be **tax-exempt** as an "impatriation premium. If the specialist also has income from foreign investments (e.g., **€20,000** in dividends), **50% of the foreign income** (€10,000) is also exempt from French income tax.

Conclusion

France has a higher corporate income tax, but much bigger tax cuts for new innovative businesses. Moreover, the French system has an unlimited carry-forward of losses compared to Finland's 10-year maximum. France seems to have better incentives also for investors when it comes to young innovative companies.

Lisätiedot:

Riikka Pakarinen

Toimitusjohtaja

riikka@startupyhteiso.com

Youssef Zad

Pääekonomisti

0405933316

youssef@startupyhteiso.com